

הפתח הלאומי

ו' תמוז ה'תשע"ד 4.7.14

מגזין מס' 286

שבת פרשת בלק/חג הגאולה י"ב-י"ג תמוז

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

גודל מעלת זיכוי הרבים

מצינו שעיקר חיבתו של הקב"ה לאברהם אבינו עליו השלום היה "למען אשר יצווה (יחבר) את בניו ואת ביתו". היינו, שכל גודל עבודתו בנסיונות שעבר אינו בערך לגבי הענין של יצווה ויחבר אחרים, מה שיזכה אחרים.

(על פי 'היום-יום' ח' תמוז)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

8. כאשר אבימלך מלך פלשתים נתן עינו בשרה אמנו.

9. כאשר נאלץ לשמוע בקול שרה לשלח מביתו את בנו ישמעאל.

10. כאשר נתבקש על ידי ה' להעלות את בנו האהוב, יצחק, לעולה.

מעלת זיכוי הרבים

ואף על פי כן, עם כל גודל הזדככותו העצמית המופלאה בעמידתו בכל הנסיונות האמורים, מכל מקום, עיקר חיבת המקום לאברהם אבינו עליו השלום, לא היתה בשל עבודתו הנעלית עם עצמו. דוקא עבודתו עם אחרים, כדוגמת התמסרותו לענין הכנסת אורחים להאכילם ולהשקותם בגשמיות וברוחניות, על מנת לפרסם אלוקותו יתברך בעולם, היא אשר הביאה את עיקר ענינו לגילוי - ענין ה'חסד דאברהם'.

ללמוד מאברהם אבינו

ומבאר תורת החסידות כי מכאן הוראה לדורות, ובפרט לדורות האחרונים - עלינו לייחד כוחותינו ופעולותינו לענין זיכוי הרבים, שיהיה שם שמים שגור בפי הבריות. וכשם שמצינו באברהם אבינו שכל מעייניו היו נתונים להכנסת אורחים, ללמדם להודות לה' על

גודל עבודת אברהם אבינו בזיכוי עצמו

עשר נסיונות עבר אברהם אבינו, כמובא בפרקי אבות וכמפורט בהרחבה במדרש:

1. לאחר שגילה בימי ילדותו הרכים את מציאות ה' בעולם, נצרך היה לגלות מסירות נפש (לקפוץ לאש כפשוטו) בכדי להפגין ברבים את אמונתו השלימה בא-ל אחד, ולא להשתחוות לפסל כלשהו.

2. מאוחר יותר נצטווה לעזוב את ארצו, מולדתו ובית אביו ("לך לך").

3. כאשר פקדה בצורת את ארץ כנען, נאלץ לרדת מצרימה בכדי להינצל מן הרעב. ועשה זאת ללא כל טרוניה על ה', אף שהדבר היה לכאורה בסתירה גמורה להבטחה האלוקית אודות הארץ המובטחת (ארץ כנען) לו ולזרעו עד עולם.

4. כאשר אשתו, שרה אמנו, נלקחה אל בית פרעה.

5. כאשר נאלץ להלחם מלחמה קשה נגד המלכים ששבו את לוט בן אחיו.

6. כאשר נתבשר כי בטרם יירשו בניו את הארץ המובטחת יהיו הם לעבדים במצרים כארבע מאות שנה.

7. כאשר מל עצמו בגיל זקנה מופלגת.

בגלות זה האחרון ניתנו הכח והעוז להכיר את האמת כי החושך כפול ומכופל דעקבתא דמשיחא הינו נסיון בלבד, ובמילא, אין זה צריך לבלבל לעבודה. ואדרבא: את הנסיון גופא צריכים לנצל כדי להוסיף אומץ ולעורר את הביטול העצמי (ומכיון שאין זה מספיק עדיין) וגם את התוקף העצמי, שלא להתפעל משום דבר, ולעסוק במרץ ובחיות בשליחות שהוטלה עלינו. וכיון שתובעים זאת מאיתנו, הרי מוכרח שגם ניתנו הכוחות למלא ולהשלים את עבודתינו לזירוז הגאולה ע"י הפצת מעיינות החסידות 'חוצה'. והרי הובטחנו שדוקא עבודה זו היא שמביאה לגילוי חיבתו העצמית של הקב"ה לכל אחד ואחת מישראל, שנאמר "ועמך כולם צדיקים" בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

סעודתם. והרי עשה זאת: אף שהיה יושב במדבר - והמסר בזה לגבינו, עלינו להתמסר לענין הפצת המעיינות אף ששרויים אנו בגלות זה האחרון בסביבה של שממה רוחנית, במעמד ומצב של העלם והסתר מניעות ועיכובים; כחום היום - כשבעולם 'משתוללת' חמימות היצר במלוא עוזה ותוקפה; וכואב עדיין את מילתו - בעוד זרעו של עמלק (בגימטריה - ספק) עדיין מנגד בחוצפה לגילוי אלוקות, ויד ישראל אינה תקיפה... ומצד ירידת הדורות עדיין מדממים אצלינו פצעי החולשות וההרגלים מן העבר...

תכלית הנסיונות - גילוי העצם

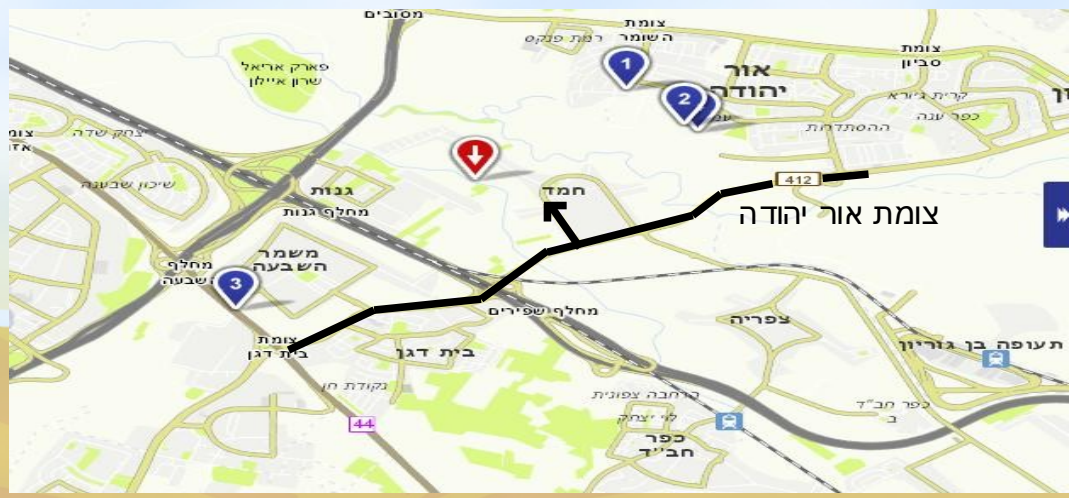
מכל מקום, מדגישה תורת החסידות, יש לדעת, כי

לוח שיטורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

שימו לב: החל מחודש תמוז (מראשית יולי) יופסקו למשך שנה כל שיעורי הרב קלב, ובמקומם יתחיל שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי במושב-חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית-דגן לאור-יהודה. השיעור יועבר בעזרת ה' בקביעות גם בשידור חי באינטרנט (בזמן אמת).

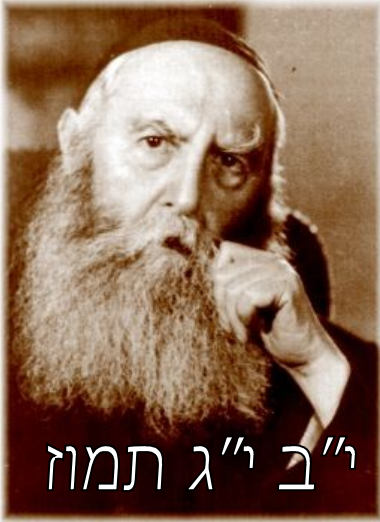
השיעור הראשון יתקיים ביום חמישי י"ט תמוז 17.7.14 בשעה 20:30 בדיוק (התכנסות, כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב-חמד רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי [בכניסה למושב-חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל]. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממש, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

י"ב – י"ג תמוז: חג הגאולה

י"ב י"ג תמוז

"לא אותי בלבד גאל הקב"ה בי"ב בתמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה..." (ממכתב ששלח אדמו"ר הרי"צ לחסידיו לאחר שחרורו).
סיפור מאסרו וגאולתו של אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש בימי האימים של השלטון הקומוניסטי – מופת לעוז רוח וללהט חסידי בלתי נכנע. הרבי היה המנהיג היהודי היחיד שהעז להתייצב בקומה זקופה מול המשטר הדורסני ולנהל מערכת ענפה של חיי יהדות מתחת לאפו של השלטון.

הרקע

מאסרו של הרבי אירע בשנת תרפ"ז (1927), לאחר סדרת איומים ואזהרות מצד הממשל הרוסי. בעיר לנינגרד, מקום שהותו של הרבי באותם ימים, שכן המוסד של ה'יבסקצייה' (המחלקה היהודית במשטרה החשאית הרוסית, שחבריה, הקומוניסטים היהודים, פעלו בנחישות ובברוטליות להוכיח יותר מכולם את נאמנותם לשיטה החדשה. מטרתם היתה הפצת כתבי עת וספרות ברוח הקומוניזם, דוקא בקרב היהודים, תוך הטפה ותעמולה אנטי דתית. הם ערכו משפטי ראוה ובכל הזדמנות שמו את היהודי שומר המצוות, ובפרט את בחורי הישיבות, ללעג, לקלס ולשנינה, בכנותם אותם "פרזיטים", "אוכלי לחם חנם", "מוצצי לשד דמם של העמלים", וכו' וכו'). בשנת תרפ"ז, נוכחו חברי ה'יבסקצייה', לתדהמתם ולמגינת לבם, כי הולך ויורד מספר המנויים על העיתון היוצא לאור מטעמם, וכי בהתאם מצטמצמות גם ההכנסות ממכירתו. יו"ר ה'יבסקצייה' כינס אסיפה דחופה על מנת לחקור

ולגלות את הסיבה לחוסר ההצלחה. על שאלתו ענו משתתפי האסיפה פה אחד: "בעירנו מתגורר לאחרונה הרב שניאורסון. בהשפעתו גדל והולך מספר המתפללים בכל בתי הכנסת, הוא יסד 'חבורות תהילים', שיעורי גמרא ועוד. קשה לנו ללחום נגדו כי כחו רב". לשמע דבריהם, קרא היו"ר בכעס: "חייבים לסלקו מן הדרך!"

המאסר

ביום י"ד בסיון תרפ"ז, בחצות ליל, הגיעו סוכני הג.פ.א, היא המשטרה החשאית הידועה לשמצה (לימים הוחלף שמה לק.ג.ב), אל ביתו של הרבי הרי"צ לעוצרו ולהובילו למאסר בבית הכלא. בטרם עזב הרבי את ביתו, ביקש כי ימסרו לחסידים שיאמרו תהילים בבתי הכנסת ושיודיעום בשמו לבל יפריע דבר מאסרו להמשך מלאכת הקודש – יש להמשיך בפעילות, למרות הכל!
ברשימותיו מתעד הרבי את התפילה שנשא למרומים כשמצא את עצמו בתא הכלא: "אנא ה', הביטה וראה בעוני עמך! הלוא לא אותי הושיבו במאסר, ולא אותי הם חפצים להעניש, כי אני מה אני, רק מה שהנני, גזע

נרעשים ומבוהלים מפקודת השחרור, מיהרו פקידי הג.פ.או המקומיים להחתימו באופן שיהיה ניכר כי העיכוב, משך מעת לעת (באיחור של כעשרים וארבע שעות), במסירת תעודת השיחרור לרבי אירע בשל יום חגם וכלל לא באשמתם...

ימי גאולה לדורות

מובן איפה גודל הקפיצה והדילוג מן הקצה אל הקצה – מעונש מוות, ה' יצילנו, ועד לשחרור גמור באופן גלוי וביד רמה. ומה גם שבהולים היו אנשי המשרד לשחררו בדחיפות, מפני חששם הגדול מקפידת הממונים עליהם ב'חלונות הגבוהים'.

"ב – י"ג בתמוז נקבעו בקרב החסידים ומקורביהם לימי חג. בימים אלה אין אומרים 'תחנון' ומתוועדים, שבת אחים גם יחד, בנגינת ניגונים ובדברי התעוררות והתחזקות בעניני יהדות בכלל, ובלמוד והפצת מעיינות החסידות חוצה בפרט.

ממכתבים שכתב אדמו"ר הרייצ נ"ע לחג הגאולה:

"...בשני ימי הגאולה י"ב וי"ג תמוז הבאים עלינו לטובה יתוועדו אנשי שלומנו, לטובה ולברכה בגשמיות וברוחניות, כאשר הוקבע מאת אבינו הראשון רבינו הזקן (בעל התניא). בהתוועדות זו ידברו... איש את רעהו בשבת אחים בחיזוק קביעות שיעורי הלימוד, והנני שולח להם את ברכתי כי ישא ה' פניו אליהם בגשמיות ורוחניות".

"...השתתפותי עם ידידינו אנ"ש (אנשי שלומנו) שיחיו, בכל מקום מושבותיכם להצלחה, ולהיות אתכם עמכם בהתוועדותכם בדבר חיזוק דרכי החסידות בקביעות ושמירת זמני לימודי דא"ח (דברי אלוקים חיים) ולהתעורר בקיום עניני הלימוד... אלוקינו ואלוקי אבותינו יברך את כללות אנשי שלומנו הם, ביתם, זרעם וזרע זרעם בתוך כלל אחינו בני ישראל, ה' עליהם יחיו, בכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר."

אבות קדושים ואחת האבנים אשר עמודי חצרות ה', חצרות התורה, נשענים עליהם. אנא ה'!"

הגאולה

מיד עם מעצרו החלו חסידי הרבי ומקורביו, ברוסיה ומחוצה לה, לפעול במרץ למען שחרורו. התוצאה המיידית לפעולותיהם היתה מתן פקודה שהגיעה ישירות מהשלטון המרכזי במוסקבה – להקל לאלתר את תנאי מאסרו. בעקבות זאת החלו גם להתייחס אליו בדרך פחות נוקשה. זמן קצר לאחר מכן, בשל הלחץ הצבורי והדיפלומטי על הרוסים, בוטל גזר דינו למוות בירייה והופחת לעשר שנות גלות באיי סולובקי.

הלחץ העולמי גבר והלך והביא להמתקות נוספות בעונש: תחילה הופחת עונשו לחמש שנות גלות, ולאחר מכן לשלוש שנות גלות בעיר הנידחת קאסטרומה. ביום ג' בתמוז, קודם שעלה לרכבת העושה דרכה לעיר גלותו, ולמרות הסכנה העצומה הכרוכה בדבר, נשא הרבי דברים בפני קהל רב שהתאסף במקום. בין דבריו הדגיש בלהט כי על היהודים להתחזק ביהדותם, על אף הכל! והוסיף וחזר על דברי אביו, אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום דובער נ"ע): "לא מרצוננו גלינו מארץ ישראל... רק הגוף הוא בגלות אבל הנשמה אינה בגלות, ואף אחד אינו בעל הבית על הנשמה..."

הפעילות הנמרצת לשחרורו לא פסקה גם בהגיעו לעיר גלותו. ואכן, בתוך ימים ספורים, הניבו המאמצים את הפרי המיוחל. בי"ב תמוז, הוא יום הולדתו, בבואו אל משרדי הג.פ.או להתראות כמדי יום לפני הפקידים להירשם אצלם כחוק, מצא הרבי את המשרד סגור לרגל יום חגם. מפי אחד העובדים (תורן לענינים דחופים שהיה במקום) נתבשר כי הגיעה זה עתה מעיר הבירה מוסקבה הפקודה לשחררו, וכי למחרת, בי"ג תמוז, לאחר שתינתן בידו התעודה הרשמית – יצא לחופשי.

דקות מספר לאחר חצות הלילה שבין שלישי לרביעי, אור לט"ו בסיון תרפ"ז, התפרצה פלוגת שוטרי ג.פ.או לביתו של האדמו"ר הריי"צ מליובאוויטש. בראש הפלוגה עמדו שני קומוניסטים יהודים צעירים, נחמנסון ולולב שמם... לקריאתו של בכיר השוטרים "מי כאן שניאורסון?" השיב להם הרבי בקור רוח "אם באתם לביתו של אדם באמצע הלילה, אתם בוודאי יודעים את מי חיפשתם; הרעש וההפחדה שלכם מיותרים לגמרי..."

אל תהיה שוטה

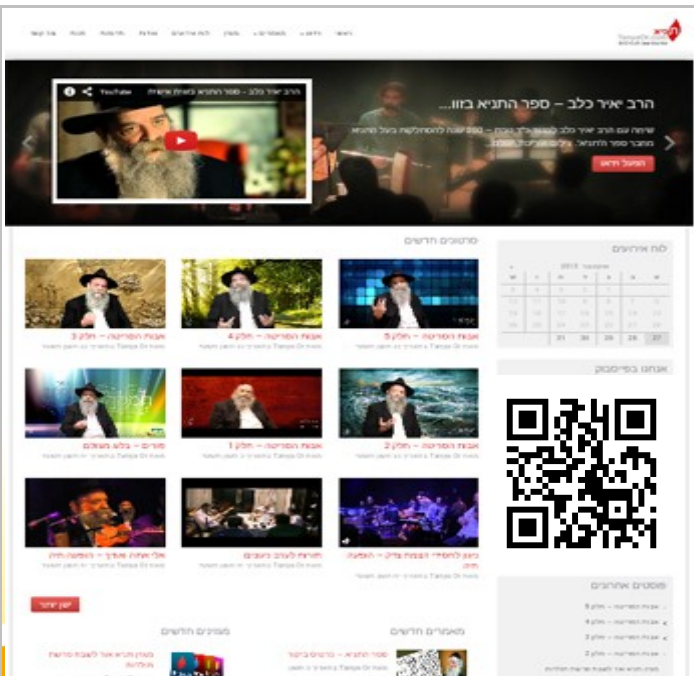
שלושה סוגי ניגונים

בחסידות מבואר שיש שלושה סוגי ניגונים: "ניגון שוטה", "ניגון ממולא" ו"ניגון מכוון".

"ניגון שוטה" מאופיין בכך שמה שהניע את מחבר הניגון היא גישתו המוחצנת, החדורה בפניות אישיות: להיות יפה, להישמע טוב או להפגין את הכישרון... "ניגון שוטה" יכול להיות יפה מאוד, אלא שחסרה בו הכנות והפנימיות וממילא מעורבים בו טוב ורע, אמת ושקר. ובאשר אינו 'נקי' דיו, אין הניגון השוטה ראוי לשמש כלי ביטוי ליראת שמים טהורה. וממילא גם אינו מעורר במאזין רגשות אלוקיים זכים בתכלית.

"ניגון ממולא" הוא ניגונו של אדם פנימי, המתמסר לעבודתו מצד הקדושה ורואה עצמו כשליח וכמשרת של האמת. עבודת האדם בשירות האמת אינה אלא בדרך נתינה בלבד, שהרי 'האמת' אינה דבר הנרכש (כנכס שעליו ניתן להשתלט) כי אם שהיא מנת חלקו של הדבק בה ומשרת כלליה בנאמנות. להיות מקודש

לאמיתתו של ענין כלשהו פירושו - לא אני המרכז אלא הענין עצמו! "ניגון ממולא" הוא 'שירת חייו' של המחנך עצמו ללקיחת אחריות על החיים, הוא הניגון הממולא בתוכן עבודתו של איש המעלה שתמיד שואל את עצמו 'מה העולם צריך ממני', ולא מה אני לוקח מהעולם... "ניגון מכוון" הוא ניגון של אדמו"ר המשמש כצינור לאלוקות. בניגון כזה משתפכת עצם הנשמה. כידוע, צלילים הינם תנודות גלי קול החותכים את האוויר. וכדוגמת המטוס שעובר בשמים ומפעיל תדרים המרעידים גם את השמשות בארץ. כך הניגון המכוון מרטיט את הנימים הפנימיים הדקים הגנוזים בכל נפש, ומגלה ומציף אותם אל תוך תודעת האדם הגלויה. איך מבחינים בין הניגונים? לימוד תורת החסידות מחנך ופותח את האוזן הפנימית. מי שחווה תהליך רוחני פנימי של צמיחה שעיקרו קבלת עול ומסירות נפש, אט אט זוכה הוא להבחין בבהירות ובעומק יותר בתדרים הדקים שבניגונים הקדושים...

התחדשני!
 בואו לבקר
 באתר האשודרג
 www.tanyaor.com

הסיפור השבועי

ההבטחה התקיימה

"את חייבת לבוא להרצאה בשבת", אמרו לה חברותיה. "מרצה מיוחד במינו בא אלינו משיקגו. כדאי לך לשמוע אותו".

שפרה הנדרי היתה נערה צעירה, תושבת ס'–פול שבמדינת מינסוטה בארצות הברית. היא באה להרצאת האורח, הרב שלמה זלמן הכט, ובמהלך ההרצאה פרצה בבכי. בתום ההרצאה ביקש המרצה לדעת מדוע בכתה הצעירה. בהתרגשות רבה פלטה שפרה: "האיש שעליו סיפרת היה סבי!".

היא נולדה למשפחה רחוקה מיהדות. אביה שימש פרופסור באוניברסיטה המקומית. את חינוכה קיבלה בבית ספר ממשלתי. ככל הידוע לה היתה היהודייה היחידה בשכבת גילה. אימה היתה משננת באוזניה: "את יהודייה, היי גאה בכך", אולם בעיניה לא היתה לזה משמעות.

את סבה, ר' שמואל ברוידא, יהודי נשוא פנים וחובש כיפה גדולה, זכרה היטב. הוא היה יליד העיר אישישוק שבאזור וילנה בליטא. בארצות הברית שימש נשיא חברת 'בסט כשר' לייצור בשר. הוא גם היה בעל צדקה גדול. כמו כן זכרה את סבתה, שהקפידה ללכת בשבת בבוקר לבית הכנסת.

באותה תקופה בא לעיר השליח הרב משה פלר, והקים את בית חב"ד. אחיה של שפרה החל לפקוד את המקום, ובמרוצת הזמן החל לשמור מצוות. היא שוחחה איתו שיחות נפש ארוכות, אך לא השתכנעה ולא הסכימה אפילו לבקר בבית חב"ד.

עבר זמן והיא פגשה חברה לשעבר. זו סיפרה לה בהתלהבות כי היא לומדת ב'בית חנה', המכון ללימודי

יהדות של בית חב"ד. כאשר הזמינה את שפרה לבקר ולהציץ, נענתה ונכנסה.

לראשונה שמעה את הבנות משוחחות על בורא העולם. היא הופתעה לגלות כי כל בנות המכון אכן מאמינות בקב"ה. סדק קל נוצר בהשקפת עולמה. היא הוסיפה לבקר בבית חנה, אך עדיין השאלות והספקות מילאו אותה.

כך באה גם להרצאה שנערכה לקראת י' בשבט, יום השנה להסתלקותו של רבי יוסף יצחק (הרי"צ) מליובאוויטש, הנשיא השישי של חסידות חב"ד. המרצה, הרב שלמה זלמן הכט, יצא בשעתו לשיקגו בשליחותו, ונחשב נואם בחסד עליון.

הרב הכט סיפר על פעילותו של הרבי הרי"צ להפיכת אמריקה למקום תורה. בין השאר סיפר:

"עם סיום מלחמת העולם השנייה ניהלתי קרן הצלה לעזרת הפליטים שהגיעו לפריז ולארץ ישראל. נשיא הקרן היה יהודי אמיד, שלא נמנה עם החסידים, ושמו ר' שמואל ברוידא, נשיא חברת 'בסט כשר'. יום אחד עלתה בו משאלה להביא בעצמו את הסיוע אל הפליטים, להכיר את צורכיהם ולעמוד על מצבם.

"הוא נסע לפריז ושם פגש קבוצה מחסידי חב"ד יוצאי רוסיה. כשחזר היה מלא התפעלות ואמר לי: 'אני רוצה לשתף אותך בדבר שריגש אותי עד דמעות'. הוא סיפר כי בהיותו שם התפלא מניין שאבו האנשים האלה כוחות לשרוד במצוקות העוני, הרעב והרדיפות ברוסיה.

"בין השאר פנה אל ילד כבן שמונה ואמר לו: 'אני חוזר מחר לאמריקה. מה תבקש?'. ר' שמואל סיפר על כך בהתפעלות ואמר: 'יודע אתה מה ענה לי הילד?! הוא אמר

'הרגשה כזו לא חוויתי כל חי'. אמר ולא הוסיף.

"כעבור זמן נקראתי אני להיכנס אל הרבי, והרבי אמר לי: 'היה אצלי ר' שמואל ברוידא. כששאלתיו על ילדיו, פרץ בבכי. הבטחתי לו שיום יבוא והוא יראה נחת מנכדיו'.

"באותו רגע" - סיים הרב הכט את סיפורו - "התקשיתי להבין מדוע קרא לי הרבי. אף לא הבנתי את סיבת בכיו של ר' שמואל. רק לאחר זמן נודע לי כי כל ששת ילדיו של ר' שמואל נטשו את דרך התורה והמצוות, ואז הבנתי את פשר בכיו. אבל עכשיו אני מתחיל להבין גם את הבטחתו של הרבי..."

שפרה לא ידעה את נפשה מהתרגשות. למחרת נרשמה כתלמידה מן המניין ב'בית חנה'. משם עברה ללמוד ב'מכון חנה' בברוקלין, ובבוא העת הקימה בית חסידי אמיתי. ברכתו של הרבי הריי"צ לסבה התקיימה במלואה בה ובשני אחיה, שנעשו גם הם שומרי תורה ומצוות וחסידים בלב ונפש.

(על פי סיפורה של בעלת המעשה באתר בית חב"ד)

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

כי מכיון שהרבי נמצא באמריקה, הוא רוצה להגיע לאמריקה ולפגוש את הרבי!.

"עוצמה כזאת של קשר נפשי בין חסיד לרבו, כפי שהיא מפעמת אפילו בלב ילד בן שמונה, הביאה את ר' שמואל הווילנאי, הקר והמחושב, לידי דמעות.

"כאשר ר' שמואל ראה את אהבתם של החסידים לרבו, הביע באוזניו בקשה להזמין בעבורו פגישת 'יחידות' עם הרבי הריי"צ. 'אם ילד בפרז משתוקק כל כך לפגוש את הרבי, אני מוכרח לבקר אצלו', אמר."

את הסיפור הזה סיפר הרב הכט במהלך ההרצאה, ושפרה פרצה בבכי נרגש, שכן הסיפור עסק בסבה האהוב. הרב הכט הופתע לגלות כי הצעירה היא נכדתו של ר' שמואל ברוידא. "אם כן", אמר לה, "אספר לך גם את חציו השני של הסיפור.

"סבך היה מבוגר ממני, וגם היו בינינו חילוקי דעות בכמה ענינים. מעולם לא שיתף אותי בעניניו האישיים.

אך כשביקש להיפגש עם הרבי הזמנתי לו מיד 'יחידות'.

"בבוא הזמן נסעתי איתו לניו יורק. ר' שמואל נכנס אל הרבי ואני המתנתי בחוץ. שעה ארוכה התארכה ה'יחידות' ולבסוף יצא ופניו אדומות מבכי. הוא לחש באוזני:

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת בלק

ממלכות מואב ומדין ובלעם הרשע

בלק בן צפור, מלך מואב, עוקב בדריכות ובחרדה אחר מסעות הכיבוש והניצחונות של עם ישראל בדרכו לארץ. לבו מתמלא בחשש כבד כי הנה מתקרב תורו. במצוקתו הוא פונה לעם השכן השנוא עליו, מדין, להצטרף אליו במאבק נגד בני ישראל.

שליחים נכבדים נשלחים מטעם שתי הממלכות אל בלעם בן בעור, הנביא והמכשף, לבקש עצתו בנוגע לאיום הנשקף לו מבני ישראל והאם יאות לקללם.

בשומעו את בקשתם אומר בלעם לשליחים כי עליהם להמתין לתשובתו עד הבוקר, כיון שבמהלך הלילה ישמע את אשר יאמר לו ה' בענין זה.

באותו לילה מתגלה האלוקים אל בלעם ומצוהו ”לא תלך עמהם, לא תאור (=תקלל) את העם, כי ברוך הוא”. עם בוקר מודיע בלעם לאנשי המשלחת אשר האלוקים אסר עליו לילך עמהם.

בלק בן צפור אינו מוותר ומוסיף ושולח שליחים נכבדים מהראשונים ובפיהם הבטחה כי באם יאות לקלל את בני ישראל יזכה בלעם בעושר רב. בלעם מסביר למשלחת הנכבדה, כי בעד כל הון שבעולם לא יוכל להפר את הציווי העליון. אלא שבכל זאת מציע הוא להם כי גם הפעם ימתינו אצלו עד בוקר, אולי ישתנה משהו בינתיים.

בלילה אומר הקב"ה לבלעם: ”לך אתם, ואך את הדבר אשר אדבר אליך אותו תדבר”.

”ויפתח ה' את פי האתון”

רכוב על אתונו, יוצא בלעם עמם לדרך. נכוונותו

והתלהבותו לקלל את עם ישראל מכעיסה את ה' ובדרכו מציב האלוקים מלאך ובידו חרב שלופה. למראה המלאך נוטה האתון המבוהלת מן הדרך אל השדה, ובלעם, שאינו מבחין בנוכחותו של המלאך הרוחני, מכה את אתונו להחזירה לדרך. המלאך שב ומתייצב במשעול הכרמים הצר. עתה, כשאין לאתון להיכן לסטות, היא נצמדת אל הקיר מפחד המלאך, ובתוך כך נלחצת רגלו של בלעם, והוא, בחמת זעמו, מוסיף להכותה.

שוב מתייצב כנגדו המלאך, והפעם במקום צר מאד שאינו מאפשר כל מעבר. עתה, רובצת האתון המפוחדת על מקומה, ובלעם חוזר ומכה בה בכעס רב. אזי, מתחולל פלא: ה' פותח את פי האתון, והיא מתמרמרת כנגדו על היותה מוכה למרות נאמנותה רבת השנים לאדוניה. בכעסו עונה בלעם לאתונו כי היה הורגה לו היתה בידו חרב. והנה, בתוך כך, נפקחות עיני בלעם והאלוקים חושף בפניו את נוכחות המלאך. נפעם ממהר בלעם להשתחוות. המלאך מוכיחו על הכאת האתון שהצילה אותו ממות, באומריו כי הוא, בלעם, חייב מיתה ולא אתונו. מזועזע ומפוחד מבקש בלעם לשוב על עקבותיו אלא שהמלאך פוקד עליו להמשיך עם המשלחת, ומוסיף ומזהירו לבל יעיז לדבר אלא את אשר יאמר לו ה'.

פותח פיו לקלל ונמצא מברך

בצאתו לקבל את פני אורחו להביאו לארצו מואב, מתנפצת התקווה הגדולה שתלה בלק בבלעם ומתחלפת בתחושת כעס ואכזבה. בלעם שוב מבהיר לבלק, כי אינו עומד כלל ברשות עצמו, וכי אינו יכול לדבר אלא את

"אראנו ולא עתה, אשורנו ולא קרוב. דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל, ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת...."

עצת בלעם הרשע וגבורת פנחס בן אלעזר

עתה מספרת התורה: "וישב ישראל בשיטים ויחל העם לזנות אל בנות מואב". משנכשל בלעם בשליחותו, מפצה הוא את בלק ב"עצה טובה". על פי עצתו, בנות מואב תתהוללנה עם בחורי ישראל החונים בגבול ארצן, ובתוך כך יושפעו גם הם לדבוק באליליהן. בלק שומע לעצתו ושולח את בנות מואב ובתוכן בתו לפתות את בחורי ישראל. בחרון אפו, מצוה ה' את משה להוקיע את המתפתים שנכשלו בעבודת האליל 'בעל פעור'. משה מעביר מיד את המסר לשופטי ישראל: "הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור".

לשיא ההידרדרות והחוצפה מגיע דוקא זמרי בן סלוא מנשיאי ישראל הבוועל את כזבי בת צור המדיינית לעיני משה והעם כולו.

במבוכה הכללית שמשתררת בעם, קם לפתע פנחס בן אלעזר (נכדו של אהרן הכהן) ובקנאתו את קנאת ה' נוטל הוא רומח בידו ונכנס אל האהל בעקבות החוטאים. שם דוקר הוא את הישראלי והמדיינית בעיצומו של מעשה חוצפתם.

מעשה גבורתו של פנחס מביא להפסקת המגיפה הקשה שהחלה משתוללת בעם וכבר הפילה חללים רבים, ככתוב "ויהיו המתים במגיפה ארבעה ועשרים אלף".

אשר יצוה אותו האלוקים. ובכל זאת, בקוותם כי יתרצה האלוקים, מקריבים שניהם בקר וצאן בקריית חוצות. למחרת פוקד בלעם על בלק להכין שבעה מזבחות בבמות הבעל, עליהם יוקרבו שבעה פרים ושבעה אילים. אולם, משאך פותח בלעם את פיו לקלל... והנה נמצא פיו מברך ומהלל את עם ישראל.

בלק מנסה שוב. הוא מביא את נביא האומות למרומי שדה צופים הצופה על מחנה עם ישראל החונה בגבולו. שם מקריבים הם קורבנות פעם נוספת, אלא שגם הפעם אין מועילות כל תחבולותיו ובלעם נמצא שוב מברך. לאחר נסיון שלישי נוסף, ב'ראש הישימון', שגם הוא אינו צולח, מגרש בלק בכעס את בלעם מעל פניו ושולחו מבוייש חזרה לביתו.

בין הברכות והעתידות הנשמעות ברוח הנבואה מפיו של בלעם, מוצאים אנו כמה ענינים נעלים ויסודיים המבטאים את מהות העם היהודי: "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" – נבואה המבטאת את יחודו וסגולתו של עם ישראל מכל העמים; "לא הביט אוון ביעקב ולא ראה עמל בישראל" – ביטוי ליחס של קרבה עצמית ואהבה מיוחדת מצד ה' לכל אחד ואחת מבני ישראל; "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא"; וכן: "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל", וכהנה ברכות רבות נוספות.

ועיקר העיקרים, כמבואר בדברי הרמב"ם בספר 'היד החזקה', הנבואה וההבטחה אודות ביאת מלך המשיח והגאולה העתידה, שגם היא מרומזת דוקא בנבואת בלעם:

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד וכולל משלוח

להזמנות: 052-56-75-770

כל יהודי הוא חלק מ'קומת משיח'

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

אתהפכא' בתכלית העילוי

מובא בדרושי ה'צמח-צדק' מדברי השל"ה: "בלק ובלעם שניהם היו חכמים גדולים... ובלק היה יותר חכם, וידע גודל שלשלת היחס של מלכות ישראל, שהיא מלכות בית דוד ומשיח, וידע כי זה העצום (דוד ומשיח) יבוא ממנו (בלק) כו", שהרי דוד המלך, וכן משיח שהוא מבית דוד, יצא מרות המואביה, הנקראת "אמה של מלכות", שיצאה מבלק מלך מואב.

[ולהעיר גם מדברי הרמב"ם "אף בפרשת בלעם (שבפרשת בלק) נאמר, ושם ניבא בשני המשיחים, המשיח הראשון שהוא דוד... ובמשיח האחרון שעומד מבניו שמושיע את ישראל (באחרונה), ושם הוא אומר אראנו ולא עתה - זה דוד, אשורנו ולא קרוב - זה מלך המשיח, דרך כוכב מיעקב - זה דוד, וקם שבט מישראל - זה משיח", ועל דרך זה בנוגע להמשך הפסוקים שבפרשה.]

ונמצא ש"בלק" מורה על הענין של אתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא (הפיכת החושך לאור והמר למתוק), בתכלית העילוי. היינו, שמהפכים את ענינו של "בלק מלך מואב" שממנו תצא "מלכות בית דוד ומשיח".

ניצוץ משיח שבכל יהודי

מכאן למדים הוראה נפלאה בעבודת ה':

כאשר יהודי עושה "חשבון צדק" מעמדו ומצבו, אשר מחד גיסא (=מצד אחד), הרי הוא בנו של הקב"ה כמו שכתוב "בנים אתם לה' אלוקיכם", ולא עוד אלא ש(כדברי הבעל שם טוב הקדוש) חביבותו אצל הקב"ה

היא על דרך החביבות של בן יחיד שנולד להורים זקנים לעת זקנתם... ולאידך גיסא (=ומצד שני), הרי "ידע איניש בנפשיה" (יודע אדם בתוככי נפשו) שנכשל בענין בלתי רצוי כו', או שעל כל פנים הנהגתו אינה בהתאם לגודל מעלתו בתור בנו יחידו של מלך מלכי המלכים הקב"ה - אזי עלול הדבר להביאו למצב של נפילת הרוח כו', כי לכאורה, לנוכח סתירה שכזו אינו יכול להיות במצב של שמחה.

הנה על זה באה ההוראה מפרשת בלק - שאפילו בלק "ידע גודל שלשלת כו' מלכות בית דוד ומשיח". ואם הדברים אמורים בנוגע לבלק, הרי קל וחומר בנוגע לכל אחד ואחת מישראל, שהוא בעצמו חלק משלשלת גדולה זו, הקשורה עם מלכות בית דוד ומשיח.

...גם כאשר פוגשים יהודי... שבגלוי ובחיצוניות הרי הוא בשפל המצב, עד למצב דבחינת "בלק" (מלשון כריתה כו'), יש לזכור שאין זה אלא ענין חיצוני בלבד, אשר הכוונה בזה היא - להפכו לטוב, עד שגם בגלוי ובחיצוניות יבוא לבחינת 'חקיקה' (שינוי מהותי בהנהגתו) בהתאם למציאותו האמיתית, הפנימית והעצמית שבכל אחד ואחת מישראל - בחינת יחידה, ניצוץ של משיח, בחינת היחידה הכללית.

וכנודע, מאמר הבעל שם טוב שכל אחד מישראל צריך לתקן ולהכין "חלק קומת משיח השייך לנשמתו"... ומרומז גם בפסוק "דרך כוכב מיעקב" שבפרשתנו - על פי פירוש הירושלמי ש"כוכב" קאי (מוסב) על כל אחד ואחד מישראל, וביחד עם זה פסוק זה קאי על משיח - מצד "חלק קומת משיח השייך לנשמתו".

חסידות על הפרשה בלק

פרשת בלק שם הפרשה

פרשתנו נקראת על שמו של בלק, לא על שמו של בלעם, שכן בלק היה היועץ והיוזם, והוא הכניס את בלעם לענין. לומר לך, שגם בנתינת עצה בלבד יש להיזהר זהירות רבה.

(שיחת ש"פ בלק תשל"ג)

הגנה מפני השפעה שלילית במסווה מתחסד

וישלח מלאכים אל בלעם בן בער (כב,ה)

נאמר בספרים שבלעם ועמלק שייכים זה לזה. וסימנך: כשכותבים 'בלעם' ומתחתיו כותבים 'עמלק', אזי בצד הימני ייקרא 'בלעם', ובצד השמאלי ייקרא עמלק'.

בל / עם

עמ / לק

שניהם, עמלק ובלעם, רומזים לאדם המחטיא את חברו במעטה של צדקות ויראת שמים. עמלק, שהיה מבני בניו של עשו, טוען הרי כי מיוחס הוא, נכד לאבות הקדושים אברהם ויצחק; ובלעם היה מבני בניו של לבן,

שטען "הבנות בנותי והבנים בני" - גם הוא טוען שיש לו שייכות לבית ישראל.

העצה נגד השפעתו של אדם כזה היא התחזקות באהבת ה' ויראתו. וסימנך - גם בשתי המילים 'אהבה' ו'יראה' ישנה דוגמת אותו רמז שבתיות 'בלעם' ו'עמלק':

יר / אה

אה / בה

(לקוטי שיחות כרך ב עמ' 338)

יש לגלות האוצרות שבכל יהודי מי מנה עפר יעקב (כג,י)

בארץ טמונים אוצרות יקרים ונפלאים (עד היום לא עמדו החוקרים אלא על "אפס קצהו ושמך מינהו" מאוצרות אלו, וישנם אין ספור דברים רבים מגוונים ועצומים שעוד עתידים להתגלות), אך יש צורך בעבודה ויגיעה רבה כדי לגלותם. לכן נמשלו ישראל לעפר, שכן בכל יהודי טמונים אוצרות יקרים של אמונה, אהבה ויראה, אלא שיש לעמול ולהתייגע כדי לגלותם.

(כתר שם טוב (הוספות) סימן מד)

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפוש

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube f

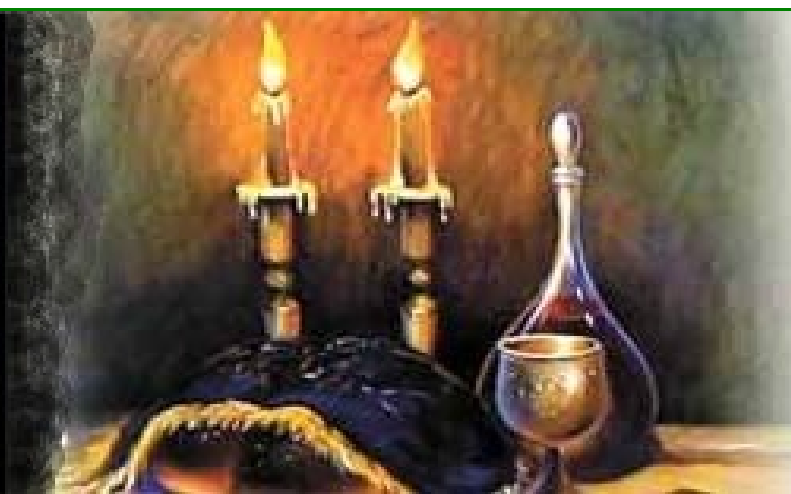
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעור ק"צ)
20:31	19:13	י-ם
20:33	19:28	ת"א
20:35	19:21	חיפה
20:32	19:29	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון